

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.02.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2011
Avaldamismärge:	RT I, 06.01.2011, 7

Avalike teenistujate, töötajate ning füüsilisest isikust ettevõtjate eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded

Vastu võetud 26.06.2008 nr 105

[RT I 2008, 26, 176](#)

jõustumine 01.07.2008

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
29.01.2009	RT I 2009, 8, 55	06.02.2009
03.06.2010	RT I 2010, 32, 159	18.06.2010
30.12.2010	RT I, 06.01.2011, 5	01.02.2011

Määrus kehtestatakse «[Keeleseeduse](#)» § 5 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse kohustusliku eesti keele oskuse tase (edaspidi *keeleoskustase*) avalikele teenistujatele, töötajatele ning füüsilisest isikust ettevõtjatele, samuti vastavate keeleoskustasemete ning keelekasutusolukordade kirjeldused.

§ 2. Keeleoskuse nõue

(1) Keeleoskuse nõude määramisel lähtutakse avaliku teenistuja liigist, ametikoha põhigrupist, ametikohtade põhigruppide atesteerimisnõuetest, kutsestandardites esitatud keeleoskusunõuetest ja töötaja töö iseloomust.

(2) Tööandja tagab, et töötajad või avalikud teenistujad, kellelt ametialaste kohustuste ja tööülesannete täitmiseks vastavalt käesolevale määrusele nõutakse eesti keele oskust, valdavad eesti keelt nõutaval tasemel.

2. peatükk KEELEOSKUSTASEMETE, KEELEKASUTUSOLUKORDADE JA TÖÖÜLESANNETE ISELOOMUSTUS

§ 3. Keeleoskustasemed

(1) Keeleoskuse kirjeldamisel ja hindamisel kasutatakse Euroopa Nõukogu koostatud Euroopa keeleõppe raamdokumendis määratletud 6 keeleoskustaset:

- 1) A-tase, mis jaguneb A1- ja A2-tasemeks;
- 2) B-tase, mis jaguneb B1- ja B2-tasemeks;
- 3) C-tase, mis jaguneb C1- ja C2-tasemeks.

(2) Keeleoskustasemete kirjeldustes loetletud oskustele ja pädevustele lisandub töö- ja ametialase sõnavara valdamise nõue.

§ 4. Keeleoskuse A-taseme kirjeldus

(1) A1-tasemel keeletekasutaja mõistab ja kasutab igapäevaseid väljendeid ja lihtsamaid fraase, et oma vajadusi rahuldada, oskab ennast ja teisi tutvustada ning pärida elukohta, tuttavate inimeste ja asjade järele ning vastata sama ringi küsimustele, suudab suhelda lihtsas keeles, kui vestluspartner räägib aeglaselt ja selgelt ning on valmis aitama.

(2) A2-tasemel keeletekasutaja mõistab lauseid ja sageli kasutatavaid väljendeid, mis seostuvad talle oluliste valdkondadega (näiteks info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Ta tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel, oskab lihtsate fraaside abil kirjeldada oma perekonda, teisi inimesi ja elutingimusi ning väljendada oma vajadusi.

§ 5. A-tasemel keeletekasutaja tööülesannete iseloomustus

Vähemalt A-tasemel keeleteoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on konkreetset laadi ning täpselt piiritletud, keeletekasutuskorrad on rutiinsed ja kirjalik töö piirub tüüpdokumentide koostamise või plankide täitmisega.

§ 6. Keeleoskuse B-taseme kirjeldus

(1) B1-tasemel keeletekasutaja mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemal, nagu töö, kool, vaba aeg või muu, saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse, oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel või enda jaoks huvipakkuval teemal, oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada-selgitada oma seisukohti ja plaane.

(2) B2-tasemel keeletekasutaja mõistab keerukate abstraktsel või konkreetsetel teemal tekstide ning erialase mõttevahetuse tuuma, suudab spontaanselt ja lüüsilist vestelda sama keele emakeelse kõneleajaga, oskab paljudel teemadel luua selget, üksikasjalikku teksti ning selgitada oma vaatenurka, kaaluda kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi.

§ 7. B-tasemel keeletekasutaja tööülesannete iseloomustus

Vähemalt B-tasemel keeleteoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on mitmekesised, võivad olla seotud asjaajamise, allüksuse juhtimise või koostööga, samuti tööks vajalike (etteantud sisuga) dokumentide koostamisega.

§ 8. Keeleoskuse C-taseme kirjeldus

(1) C1-tasemel keeletekasutaja mõistab pikki ja keerukaid tekste, tabab ka varjatud tähendust, oskab end spontaanselt ja lüüsilist mõistetavaks teha, väljendeid eriti otsimata, oskab kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii avalikes, õpi- kui ka tööolukordades, oskab luua selget, loogilist, üksikasjalikku teksti keerukatel teemadel, kasutades sidusvahendeid ja sidusust loovaid võtteid.

(2) C2-tasemel keeletekasutaja mõistab vaevata kõike kuulnud ja loetud, oskab resümeeerida eri tüüpi suuliste ja kirjalike allikate teavet ning sõnastada neis esitatud põhjendusi ja arutlusi, oskab end spontaanselt, lüüsilist ja täpselt väljendada, eristades ka keerukamate situatsioonide peenemaid tähendusvarjundeid.

§ 9. C-tasemel keeletekasutaja tööülesannete iseloomustus

Vähemalt C-tasemel keeleteoskust nõutakse avalikelt teenistujatelt, töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on seotud üksuse juhtimise, tegevuse kavandamise ja koordineerimisega, samuti nõustamise, avalike ettekannete, sõnavõtte ja ametlike kirjalike tekstide koostamisega.

3. peatükk

AVALIKE TEENISTUJATE, VALITSUSASUTUSTE HALLATAVATE RIIGIASUTUSTE, KOHALIKU OMAAVALITSUSE AMETIASUTUSTE HALLATAVATE ASUTUSTE, AVALIK-ÕIGUSLIKE JURIIDILISTE ISIKUTE LIIKMETE, TÖÖTAJATE JA AVALIK- ÕIGUSLIKE JURIIDILISTE ISIKUTE ASUTUSTE

TÖÖTAJATE NING AVALIK-ÕIGUSLIKU AMETI KANDJATE KEELEOSKUSNÕUDED

§ 10. A-tasemel keeleoskuse nõue

Vähemalt A2-tasemel eesti keele oskust nõutakse abiteenistujatelt (v.a kantsleitöötajatelt).

§ 11. B-tasemel keeleoskuse nõue

(1) Vähemalt B1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt avalikelt teenistujatelt, valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja nende asutuste töötajatelt:

- 1) nooremametnikud, v.a lõike 2 punktis 1 ja § 12 punktis 5 nimetatud nooremametnikud;
- 2) kaadrisõdurid;
- 3) abiteenistujatest kantsleitöötajad;
- 4) päästetöötajad;
- 5) õppejõud (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õppejõud).

(2) Vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt avalikelt teenistujatelt:

1) nooremametnikest inspektorid, kinnistusameti tehnilised sekretärid, kohtukordnikud, raamatupidajad, referendid, äriregistri tehnilised sekretärid;

[RT I, 06.01.2011, 5- jõust. 01.02.2011]

2)

[Kehtetu - RT I, 06.01.2011, 5- jõust. 01.02.2011]

3) vanemametnikest laevaliikluse juhtimise keskuse operaatorid (VTS operaatorid);
4) politseiametnikud, kes on vanemspetsialisti või nooremspetsialisti ametikohal piiripunktis, kordonis, piirivalvelaeval, valmidusüksuses või Lennusalgas.

[RT I 2010, 32, 159- jõust. 18.06.2010– kehtib kuni 1.09.2015]

(3) Vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse ametiasutuste hallatavate asutuste töötajatelt ning avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja nende asutuste töötajatelt:

- 1) allasutuste, osakondade või muude struktuuriüksuste juhid ning nende asetäitjad;
- 2) pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad);
- 3) eripedagoogid, kelle teenust tarvivad mitte-eesti emakeelega isikud;
- 4) hoolekandeesutuste töötajad (nt rehabilitatsiooniteenuse osutajad, asendus kodu või lastekodu töötajad jne);
- 5) velskrid, ämmaemandad ja meditsiiniõed;
- 6) tervishoiu abispetsialistid, kelle tööülesannete hulka kuulub patsientidega suhtlemine ja teabe edastamine;
- 7) muud eespool nimetatud keskeri- või kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel töötavad spetsialistid.

§ 12. C-tasemel keeleoskuse nõue

Vähemalt C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt avalikelt teenistujatelt ning valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse ametiasutuste hallatavate asutuste töötajatelt, avalik-õiguslike juriidiliste isikute liikmetelt, töötajatelt ja nende asutuste töötajatelt ning avalik-õigusliku ameti kandjatel:

- 1) kõrgemad ametnikud;
- 2) vanemametnikud;
- 3) kaadriallohvitsersed ja kaadriohvitserid;
- 4) [Kehtetu – RT I 2010, 32, 159- jõust. 18.06.2010]
- 5) juristid-asjaajajad, sekretärid-asjaajajad ja kohtuistung sekretärid;
- 6) asutuste juhid ja nende asetäitjad;
- 7) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid;
- 8) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud;
- 9) arstid (sh veterinaararstid), psühholoogid, farmatseudid ja proviisorid;
- 10) eripedagoogid (v.a need, kelle teenust tarvivad mitte-eesti emakeelega isikud);
- 11) kohtutäitjad;
- 12) advokaatuuri liikmed (vandeadvokaadid, vandeadvokaadi vanemabid ja vandeadvokaadi abid);
- 13) notarid;
- 14) pankrotihaldurid;
- 15) kohtunikud ja kohtunikuabid;
- 16) prokurörid;
- 17) politseiametnikud, välja arvatud § 11 lõike 2 punktis 4 nimetatud politseiametnikud;

[RT I 2010, 32, 159- jõust. 18.06.2010]

18) päästeametnikud;

19) vanglaametnikud.

[RT I, 06.01.2011, 5- jõust. 01.02.2011]

4. peatükk

ÄRIÜHINGUTE, MITTETULUNDUSÜHINGUTE JA SIHTASUTUSTE TÖÖTAJATE NING FÜÜSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJATE KEELEOSKUSNÕUDED

§ 13. A-tasemel keeleoskuse nõue

Vähemalt A2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatel:

- 1) veduri- ja rongijuhid;
- 2) valvurid, piletikontrolörid, riidehoidjad, uksehoidjad, käskjalad.

§ 14. B-tasemel keeleoskuse nõue

(1) Vähemalt B1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatel:

- 1) teenindus- ja müügitöötajad, kelle tööülesannete hulka kuulub tarbijate vahetu ja regulaarne teenindamine;
- 2) seadusest tuleneva kohustusliku liikmesusega mittetulundusühingute juhatuse liikmed, kelle tööülesannete hulka kuulub mittetulundusühingu liikmetega suhtlemine;
- 3) toitlustus-, müügi- või majutusteenust osutavate väikeettevõtete juhid, kelle tööülesannete hulka kuulub tarbijate teenindamine;
- 4) isikuhooldustöötajad;
- 5) ühissõidukite juhid (v.a laevade ja õhusõidukite ning veduri- ja rongijuhid);
- 6) oskus- ja käsitöölised, kelle tööülesannete hulka kuulub tarbijate teenindamine;
- 7) seadmete operaatorid ja mehhanismide juhid, kelle tööülesannete hulka kuulub tarbijate teenindamine;
- 8) õppejõud (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õppejõud).

(2) Vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatel:

- 1) pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad);
- 2) teenindus- ja müügitöötajad, kes tegelevad seadusega sätestatud kindlustustegevuse või -vahendusega;
- 3) teenindus- ja müügitöötajad, kes tegelevad isiku elu ja tervist, ühiskonna turvalisust või keskkonda ohustada võivate kaupade müügi või käitlemisega ja selles valdkonnas tarbijate nõustamisega;
- 4) turvatöötajad, kelle tööülesanded on seotud avaliku korra tagamisega või kes seoses tööülesannete täitmisega kannavad relva või kasutavad erivahendeid;
- 5) hoolekandeesutuste töötajad (nt rehabilitatsiooniteenuse osutajad, asenduskodu või lastekodu töötajad jne);
- 6) eripedagoogid, kelle teenust tarbivad mitte-eesti emakeelega isikud;
- 7) velskrid, ämmaemandad ja meditsiiniõed;
- 8) tervishoiu abispetsialistid, kelle tööülesannete hulka kuulub patsientidega suhtlemine ja teabe edastamine;
- 9) lootsid;
- 10) muud keskeri- või kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel töötavad spetsialistid, kelle tööülesannete hulka kuulub tarbijate teenindamine.

§ 15. C-tasemel keeleoskuse nõue

Vähemalt C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt töötajatelt ja füüsilisest isikust ettevõtjatel:

- 1) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid;
- 2) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud;
- 3) arstid (sh veterinaararstid), farmatseudid, proviisorid ja psühholoogid;
- 4) eripedagoogid (v.a need, kelle teenust tarbivad mitte-eesti emakeelega isikud);
- 5) laevade ja õhusõidukite juhid (v.a rahvusvahelises õhuveos osalevate õhusõidukite juhid);
- 6) õhu-, mere- või raudteeliiklust korraldavad ja sellekohast teavet edastavad töötajad, välja arvatud lennujuhid, kes osutavad lennuliiklusteenust piirkondlikus lennujuhtimissektoris, mille alumine piir on 19 500 jalga, kus lendude juhtimine toimub ainult inglise keeles.

5. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 16. [Kehtetu – RT I 2009, 8, 55– 6.02.2009]

§ 17. Üleminekuage

(1) Isikud, kelle keeleoskus vastas enne käesoleva määruse jõustumist vastaval töö- või ametikohal töötamiseks kehtestatud keeleoskuse nõudele, kes pärast käesoleva määruse jõustumist töötavad samal töö- või ametikohal ja kelle töö- või ametikohal töötamiseks kehtestati käesoleva määrusega senisest nõudest kõrgem keeleoskuse nõue, viivad oma keeleoskuse määrusega vastavusse 1. juuliks 2010. a. Kuni selle tähtpäevani ei ole nimetatud keeleoskuse puudumine eespool nimetatud isiku puhul «Eesti Vabariigi töölepingu seaduse» § 101 lõike 1 punktis 1 nimetatud töölepingu lõpetamise aluseks.

[RT I 2010, 32, 159- jõust. 18.06.2010]

(2) Käesoleva määruse § 11 lõike 2 punkt 4 kehtib kuni 1. septembrini 2015. a.
[RT I 2010, 32, 159- jõust. 18.06.2010]

(3) Vanglaametnikud, kelle keeleoskus vastas vastaval ametikohal töötamiseks kehtestatud keeleoskusnõudele ja kelle ametikohal töötamiseks kehtestati 1. veebruarist 2011. a senisest nõudest kõrgem keeleoskusnõue, viivad oma keeleoskuse määrusega vastavusse 1. veebruariks 2013. a. Kuni selle tähtpäevani ei ole nimetatud keeleoskuse puudumine eespool nimetatud isiku puhul „Avaliku teenistuse seaduse” § 117 lõike 1 punktis 3 nimetatud teenistusest vabastamise aluseks.
[RT I, 06.01.2011, 5- jõust. 01.02.2011]

§ 18. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 19. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2008. a.